

Jelenségnaptár

1999. november (JD 2 451 484–513)

A bolygók láthatósága

Merkúr. A hónap első felében helyzete megfigyelésre nem kedvező, ám 15-ei alsó együttállása után láthatósága gyorsan javul. A hónap végén már egy és háromnegyed órával kel a Nap előtt, így az év folyamán ekkor kerül hajnali megfigyelésre legkedvezőbb helyzetbe.

Vénusz. Egész hónapban négy és egynegyed órával kel a Nap előtt, így a hajnali, keleti égen látható. A hó végére átmérője 20" alá csökken, míg fázisa eléri a 65%-ot.

Mars. A hónap elején három és fél, a végén négy órával nyugszik a Nap után. Az esti délnyugati égen látható a Nyilas, majd a Bak csillagképben. A hó közepén fényessége 0^m,8, átmérője 5",9.

Jupiter. A hajnali órákban nyugszik, csaknem egész éjszaka látható a Halak csillagképben.

Szaturnusz. 6-án kerül szembenállásba a Nappal. Napnyugta környékén kel, és egész éjszaka látható a Kos csillagképben. A bolygó fényessége -0^m,2, látszó átmérője 20",3.

Uránusz, Neptunusz. Késő este nyugszanak, napnyugta után láthatók a Bak csillagképben.

Holdfázisok

08.	03:53 UT	Újhold
16.	09:03 UT	Első negyed
24.	07:04 UT	Telehold
29.	23:19 UT	Utolsó negyed

Mira és SRA maximumok

01.	RS Cyg	7,2	VA 15
04.	S Boo	8,4	VA 3
04.	Y Cas	9,8	VA 5
05.	R Lac	9,1	VA 5
05.	X Mon	7,4	VA 6
06.	V Boo	7,0	VA 9
07.	Y Aqr	9,4	VA 5
07.	BG Ser	11,0	VA 16
12.	T Hya	7,8	
13.	R Gem	7,1	VA 3
13.	S Lac	8,2	VA 9
14.	S Her	7,6	VA 6
15.	W Cas	8,8	VA 3
15.	S Tri	8,9	VA 15
16.	DO Her	10,8	VA 13
17.	S Aql	8,9	VA 8
18.	U Her	7,5	VA 11
20.	V Gem	8,5	VA 12
20.	X Peg	9,4	VA 16
21.	R UMi	9,1	VA 4
22.	RT Aql	8,4	VA 8
23.	S Gem	9,0	VA 6
25.	X Aur	8,6	VA 3
26.	RY Lyr	9,8	VA 13
27.	S Hya	7,8	VA 12
29.	S Cam	8,1	VA 9
29.	R Com	8,5	VA 11
30.	R Cam	8,3	VA 8
30.	SS Vir	6,8	VA 1

Mély-ég ajánlat

Az And K-i része és a Cas nyílthalmazai.

Beküldés: nov. 6-ig.

A Per-ikerhalmaz környéke és a Tau objektumai.

Beküldés: dec. 6-ig.

A hónap változója: X Andromedae

Az őszi esték gyakran felkeresett csillagképe az Andromeda. Az arrafelé barangoló amatőrök figyelmét ezúttal az X Andromedae mira változóra hívjuk fel, amely könnyen megtalálható a 22 And-tól kiindulva, szinte már a Cassiopeia csillagképben. Jellemzően $8^m,5$ és 14^m között változik 350 napos periódussal, ám ezen adatok ciklusról ciklusra kicsit változhatnak. A csillag nem nevezhető túlészleltnek, hiszen adatbankunk alig néhány tucat észlelést tartalmaz róla. (Ksl)

